

Národná rada Slovenskej republiky
Námestie Alexandra Dubčeka 1
812 80 Bratislava 1

Doručované e-mailom

poslankyniam a poslancom Národnej rady Slovenskej republiky
Klub SMER - sociálna demokracia
Klub HLAS - sociálna demokracia
Klub Slovenská národná strana
Klub Progresívne Slovensko
Klub Sloboda a Solidarita
Klub KDH
Klub SLOVENSKO, ZA ĽUDÍ, KÚ

Váš list číslo/zo dňa
nepredchádza

Naše číslo
5377/2025/KVOP

Bratislava
14. 10. 2025

Legislatívne podnety k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (parlamentná tlač 955)

Vážená pani poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky,
vážený pán poslanec Národnej rady Slovenskej republiky,

aj v nadväznosti na minulé listy mi dovoľte sa na Vás obrátiť a sprostredkovať Vám poznatky vychádzajúce z mojej činnosti, ako aj z odborných poznatkov kolegyň a kolegov z Kancelárie verejného ochrancu práv (ďalej len „Kancelária“).

Ako verejný ochranca práv odvodzujúci svoj mandát od poslankýň a poslancov Národnej rady Slovenskej republiky (tzv. parlamentný ombudsman), považujem za potrebné informovať Národnú radu Slovenskej republiky o svojich **poznatkoch priebežne a pri takej príležitosti, keď je možné dať Vám do pozornosti ľudskoprávny štandard týkajúci sa predmetu návrhu zákona.**

V rámci môjho funkčného obdobia sa nechcem obmedziť len na každoročnú prípravu a predloženie správy o činnosti podľa ustanovenia § 23 a nasl. zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv, ale chcem priebežne, v nadväznosti na aktuálne nadobudnuté poznatky tieto poskytovať tak, aby ich Národná rada Slovenskej republiky ako jediný ústavodarný a zákonodarný orgán Slovenskej republiky mohla legislatívne zužitkovať.

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**Novela zákona o výkone trestu**“) som už dlhšie očakával. Jeho prípravu a doručenie Národnej rade Slovenskej republiky na prerokovanie som pritom sám ministrom spravodlivosti odporúčal.¹ Do legislatívneho procesu som sa zapojil už vo fáze medzirezortného pripomienkového konania č. LP/2025/23.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky sa počas rozporového **konania s časťou mojich pripomienok stotožnilo. Tento prístup ministerstva oceňujem.** Prehľad mnou podaných pripomienok, ktoré som do legislatívneho procesu zaslal, Vám pre prehľadnosť zasielam v prílohe môjho listu.

Mnohé zo zmien, ktoré by mali byť novelou zákona o výkone trestu zavedené, predstavujú **realizáciu mojich návrhov, či návrhov predošlých verejných ochrankýň práv a odporúčaní Európskeho výboru na zabránenie mučeniu a neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu** (ďalej len „CPT“).

Som presvedčený, že navrhované zmeny predstavujú krok vpred na ceste k humanizácii väznenstva v Slovenskej republike a priblíženiu sa k overeným moderným metódam zaobchádzania s väzenskou populáciou. Zároveň považujem za dôležité pripomenúť, že novela je dôležitým krokom pri napĺňaní koncepcie väznenstva Slovenskej republiky na roky 2022 až 2030.

Novela zákona o výkone trestu tak môže, podľa môjho názoru, pomôcť pri riešení systémových nedostatkov väznenstva. Jej prijatím, by došlo k zlepšeniu podmienok napríklad v oblasti:

- I.) zvýšenia minimálnej ubytovacej plochy pripadajúcej na jedného odsúdeného;
- II.) úpravy mechanizmu realizácie kontaktných návštev;
- III.) zavedenia nových, moderných metód realizácie kontaktu odsúdených s rodinnými príslušníkmi, súdom alebo s právnym zástupcom;

---

¹ List verejného ochrancu práv ministrom spravodlivosti č. 3450/2024/KVOP zo dňa 29.04.2024.

IV.) odstránenia vzorov úpravy zovňajšku;

V.) flexibilnejšieho a adekvátnejšieho určovania príslušného stupňa stráženia;

VI.) primeranejšieho odmeňovania odsúdených za prácu;

VII.) zavádzania progresívnych metód zaobchádzania s odsúdenými vo výstupných oddieloch s cieľom predchádzať recidíve.

V návrhu zákona som však **nad rámec akceptovaných pripomienok identifikoval aj ďalšie možnosti posilnenia ľudskoprávnych štandardov, ktoré by som Vám rád predostrel**. Ich komplexný prehľad je obsiahnutý v zozname mojich pripomienok, ktoré som uplatnil počas medzirezortného pripomienkového konania. Tento zoznam si Vám dovoľujem **zaslať v prílohe**. Aby som zachoval prehľadnosť svojho listu, uvádzam na tomto mieste len tri zmeny, ktoré považujem za mimoriadne dôležité:

- V čl. I § 8 ods. 4 odporúčam zo zákona úplne vypustiť možnosť ubytovať dospelého odsúdeného spoločne s mladistvým odsúdeným. Toto odporúčanie nadväzuje priamo na odporúčania CPT pre Slovenskú republiku, podľa ktorých by dospelí a mladiství odsúdení nemali byť spoločne ubytovaní za žiadnych okolností.
- V čl. I § 22 ods. 3 odporúčam zvýšiť frekvenciu sprchovania odsúdených najmenej na možnosť sprchovať sa trikrát týždenne, ako aj zavedenie možnosti sprchovania odsúdeného podľa potreby, a to s ohľadom na klimatické podmienky, najmä v letnom období. Aj vzhľadom na deklarováný cieľ postupnej humanizácie podmienok väznenstva považujeme zakotvenie zvýšenej frekvencie sprchovania za dôležitý krok na tejto ceste. Ako totiž uvádza aj Ústavný súd Slovenskej republiky, sprchovanie sa by malo byť vecou samozrejmu a prirodzenou.²
- V čl. I § 97n ods. 1 a čl. IV § 60n ods. 1 odporúčam upustiť od výluky súdneho prieskumu uložených disciplinárnych rozhodnutí. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemožno zo súdneho prieskumu vylúčiť tie rozhodnutia orgánov verejnej moci, ktoré zasahujú do základných práv a slobôd. Uložením disciplinárnych trestov sa však obmedzujú základné práva odsúdeného, a to nad rámec štandardných obmedzení vyplývajúcich zo samotnej podstaty výkonu trestu odňatia slobody a z obmedzení vyplývajúcich z vonkajšej a vnútornej diferenciacie výkonu trestu. Obdobnú situáciu považoval Ústavný

---

² Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. sp. zn. III. ÚS 243/2023-29.

súd Českej republiky vo svojich nálezoch sp. zn. Pl. ÚS 32/08 a Pl. ÚS 112/20 za nesúladnú s ústavou. Súčasný právny stav preto vo mne **vyvoláva pochybnosti o ústavnej súladnosti**. V prípade jeho zachovania požiadam Ústavný súd Slovenskej republiky o posúdenie súladu týchto ustanovení s Ústavou Slovenskej republiky.

Vážená pani poslankyňa,
vážený pán poslanec,

som pevne presvedčený, že prijatie novely zákona o výkone trestu by predstavovalo správny krok smerom k humanizácii a liberalizácii väzenstva, zjednoteniu režimu medzi výkonom väzby a výkonom trestu odňatia slobody, ako aj k napĺňaniu medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky. Rovnako pozitívny vplyv by malo aj zapracovanie tých pripomienok k novele zákona o výkone trestu, ktoré sa Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodlo počas legislatívneho procesu nezapracovať. Pevne verím, že Vaše úsilie môže prispieť k zvýšeniu úrovne ľudskoprávných garancií v Slovenskej republike.

S úctou

JUDr. Róbert Dobrovodský, PhD., LL.M. (Tübingen)
verejný ochranca práv

Príloha: Súhrn pripomienok verejného ochrancu práv k Novele zákona o výkone trestu uplatnené počas medzirezortného pripomienkového konania č. LP/2025/23.

Na vedomie:

Vážený pán
doc. JUDr. Robert Fico, CSc.
predseda vlády Slovenskej republiky
Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

Vážený pán
JUDr. Boris Susko, PhD
minister
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Račianska 71
813 11 Bratislava

Vážený pán
Mgr. Michal Sedliak
štátny tajomník
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
Račianska 71
813 11 Bratislava

Vážený pán
gen. Mgr. JUDr. Ing. Ľubomír Klištinec
generálny riaditeľ
Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže
Šagátova 1
821 08 Bratislava